

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla **felperesnek** az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Jogi Képviseleti Főosztály (ügyintéző: dr. Kiss Sándor) által képviselt **alperes** ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti ügyében a Vas Megyei Bíróság 2009. november 2. napján meghozott 17.P.20.942/2009/3. számú közbenső ítélet ellen az alperes részéről 4., 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2010. október 19. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Felperes az 1985. április 17. napján kelt ajándékozási szerződéssel szerezte meg a **helység 1-i ...1** helyrajzi számú szőlő megnevezésű ingatlan tulajdonját, amely korábban a felperesi szülők $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányú közös tulajdonát képezte.

Felperes édesanyja 1995. december 6. napján elhunyt.

Felperes 1987. óta ... országban él. Felperest "**A**" néven anyakönyvezték, majd 1998 szeptemberétől nevét "**B**"-re változtatta. 1998. decemberétől ...országban is nevet változtatott, nevét felperes neveként használja.

Felperes édesapja a 2002. június 20. napján kelt keresetlevelében ajándék visszakövetelése jogcímén a perbeli szőlő ingatlan $\frac{1}{2}$ -ed részére vonatkozóan tulajdonjoga megállapítását kérte. A keresetlevelében az alperes, azaz "**A**" eredeti és az általa jelenleg használt nevek is feltüntetésre kerültek. Lakcímként a felperes édesapja azt az általa ismert, helsingborgi címet jelölte meg (...., ...ország), ahonnan jelen per felperese a keresetindításkor már

elköltözött. Erről a címről azonban 2002. november 1. napjáig élt az utánküldési kötelezettség.

A Zalaegerszegi Városi Bíróság az első tárgyalást 2003. március 3. napjára tűzte, amelyre alperes ("B", felperes neve) idézése mindhárom névre történt az Igazságügyi Minisztérium útján. 2003. szeptember 23. napján a kézbesítési iratok „vissza a feladónak” megjegyzéssel érkeztek vissza. A mindhárom névre kiadott piros tértivevényes idézés pedig „nem hozta el a csomagot” megjegyzéssel érkezett vissza azzal a tájékoztatással, hogy a svéd posta a küldeményeket 30 napig tartja a hivatalukban, 10 naponként értesítve a címzettet.

Az Zalaegerszegi Városi Bíróság az idézést 2002. szeptember 10. napjára kézbesítettnek tekintette. Az erről szóló értesítés „címzett ismeretlen” jelzéssel érkezett vissza a keresetlevélben megjelölt címről.

2003. március 3. napján megtartott tárgyaláson bírósági meghagyás kibocsátására került sor, amely a - keresetén túlterjeszkedve - teljes ingatlanra vonatkozóan állapította meg a felperes édesapjának tulajdonjogát. A bírósági meghagyást a bíróság ismételten az Igazságügyi Minisztérium útján kísérelte meg kézbesíteni, szintén mindhárom nevet feltüntetve a küldeményen, megjelölve azon az egyetlen ismert svéd helsingborgi címet. Ezt követően a küldeményről szóló értesítés „a címzett az értesítés ellenére nem jelentkezett az iratok átvételére” jelzéssel érkezett vissza a bíróságra. Ezt követően a Zalaegerszegi Városi Bíróság a bírósági meghagyást jogerősítette, majd ennek alapján a tulajdonjog átvezetése is megtörtént a felperes édesapja nevére.

2007. március 13. napján felperes édesapja az ingatlan értékesítette.

Felperes 2007 áprilisában szerzett tudomást a fentiekről, majd 2007. október napján fellebbezéssel élt a bírósági meghagyással szemben, amelyet a bíróság perújítási kérelemnek tekintett.

A perújítási eljárás a felperes édesapjának 2008. január 13. napján bekövetkezett halála okán félbeszakadt. A Zalaegerszegi Városi Bíróság 2008. június 9. napján kelt végzésével megállapította, hogy a perújított felperes jogutódja a perben "C", azaz a felperes húga. A felperes ezt követően bejelentette, hogy húgával szemben nem kíván pereskedni. Az „apai” rész tekintetében, de az „anyai” részre vonatkozóban igényét fenntartotta. Ezt követően a bíróság az eljárást megszüntette.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperest kártérítési felelősség terheli a **helység 1-i ...1** helyrajzi számú ingatlan a felperes tulajdonában álló ½ hányad ingatlan-nyilvántartásból való törlésével összefüggésben a felperest ért kárért. Az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kár megállapításának valamennyi, a Ptk. 349.§-ában, illetőleg a Ptk. 339. §-ában megállapított feltétele fennáll. Az elsőfokú bíróság utalt azon ítélkezési gyakorlatra, miszerint amennyiben a károsodás összefügg szerződéses jogviszonnyal, úgy csak a szerződéses jogviszony rendezése után ki nem elégített követelést lehet a szerződésen kívüli kárfelelősség szabályai szerint érvényesíteni, ez tekinthető kárnak. E körben az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes édesapja 2007 márciusában az ingatlant jóhiszemű harmadik személynek értékesítette, aki az ingatlan-nyilvántartásban bízva vásárolta meg azt. Az 1997. évi XCLII. törvény (Inytv.) 63. § /2/ bekezdésére tekintettel azonban, azzal szemben aki, a további bejegyzés folytán az előző bejegyzés érvényességében bízva jóhiszeműen szerzett jogot, a bejegyzéstől számított 3 év alatt lehet törlési keresetet megindítani. Mivel 2003. október 15. napjától az eredetileg érvénytelen bejegyzéstől számított 3 év már eltelt, így a jóhiszemű harmadik személlyel szemben törlési kereset már nem indítható. Ennek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a szerződéses jogviszony keretében nem kereshetett jogorvoslatot az őt ért kár vonatkozásában.

Rögzítette a megyei bíróság, hogy az államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A rendes jogorvoslat elmulasztásáról csak abban az esetben lehet szó, ha a fél a jogorvoslati lehetőségről tájékoztatást kapott, és a határozatot számára szabályszerűen kézbesítették. Jelen esetben az állapítható meg, hogy a Pp. 99. § /2/ bekezdésének alkalmazására nem volt lehetőség. Így a 2003. március 3. napjára tűzött tárgyalásra jelen per felperesének szabályszerű idézése, és a keresetlevél kézbesítése sem történt meg, a bírósági meghagyás kibocsátásának feltételei sem álltak fenn. Megállapíthatónak látta azt is, hogy a bírósági meghagyás kézbesítése sem volt szabályszerű, így a felperes a bírósági meghagyás elleni fellebbezés jogával nem élhetett. Ebből következően a rendes jogorvoslati lehetőség felperes általi igénybevételének elmaradása nem jelentheti a követelés érvényesítésének akadályát.

Az elsőfokú bíróság a kártérítési felelősség Ptk. 339. § /1/ bekezdésében meghatározott általános feltételeinek fennállását is megállapíthatónak látta. Jogellenes járt el a Zalaegerszegi Városi Bíróság akkor, amikor a bírósági

meghagyást a kereseti kérelmen túlterjeszkedve az egész ingatlan vonatkozásában bocsátotta ki. Ezen jogellenes magatartása okozati összefüggésben áll a felperest ért kárral. Alperes kimentési kötelezettségének sem tudott eleget tenni, ugyanis a kereseti kérelmen való túlterjeszkedés olyan lényeges eljárási szabálysértésnek minősül, amely már kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedést jelent, ezért az alperes felróható és vétkes magatartását alapozza meg. A fentiek alapján tehát az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes kártérítési felelősséggel tartozik a perbeli ingatlan ½ részének a felperes nevéől való törlésével összefüggésben keletkezett kárért.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, kérve az ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelem elutasítását.

Alperesi álláspont szerint, mind a tárgyalásra szóló idézés, mind a keresetlevél, mind pedig a kibocsátott bírósági meghagyás kézbesítése szabályszerű volt. Megállapítható ugyanis, hogy a svéd posta az ajánlott küldeményeket 30 napig tartja magánál, azok érkezéséről 10 naponként ismételten értesítve a címzettet. Jelen esetben pedig nincs adat arról, hogy a svéd posta kötelezettségének nem tett eleget. Ebből következően a Pp. 99. § /2/ bekezdése alkalmazható. Szabályszerű kézbesítés esetén pedig megállapítható, hogy a felperes nem merítette ki a rendes jogorvoslati lehetőséget, ez pedig kizárja az alperes kártérítési felelősségét.

A fellebbezés szerint a felperes szerződéses jogviszony keretében is kielégítést kereshetett volna az őt ért kár vonatkozásában. A fellebbezésben kifejtettek szerint az alperesi bíróság terhére nem értékelhető az, hogy a felperes a testvérével szemben nem kívánta igényét érvényesíteni. Kiemelte a fellebbezés azt is, hogy az elsőfokú eljárásban nem képezte vizsgálat tárgyát, hogy a felperes édesapja által értékesített ingatlan vételára a hagyaték részét képezte-e.

Alperes álláspontja szerint a kárfelelősség megosztása, a károsulti közrehatás kérdése a jogalap elbírálása körébe tartozik, ebben a kérdésben a közbenső ítélet pedig nem foglalt állást.

A felperes fellebbezési ellenkérelme a közbenső ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges, egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, helyes tényállást állapított meg, és az abból levont jogi következtetéseivel az ítéltábla egyetért.

Az elsőfokú bíróság részletesen kifejtette az államigazgatási jogkörben okozott kár speciális és általános feltételeinek fennállását, az ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, így visszautal az általa kifejtett jogi érvekre.

A fellebbezésben előadottakra tekintettel az ítéltábla kiemeli, hogy a 2003. március 3. napján tartandó tárgyalásra szóló idézés és keresetlevél rózsaszín tértivevényen történő kézbesítése során a visszaérkezett küldeményen szereplő „nem hozta el a csomagot” megjegyzés fogalmilag nem azonosítható az Pp. 99. § /2/ bekezdésében meghatározott „nem kereste” jelzés tartalmával. Ugyanígy nem azonosítható az „nem kereste” jelzéssel az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Jogi Főosztálya által visszaküldött értesítés sem, amely mindössze annyit tartalmaz, hogy a svéd posta „vissza a feladónak” megjegyzéssel küldte vissza a kézbesíteni kért iratokat. A Magyar Köztársaság Stockholmi Nagykövetsége által adott általános jellegű tájékoztatás ugyanis semmiféle adatot nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a konkrét küldemény kézbesítésének megkísérlése megtörtént-e, illetőleg milyen feltételekkel, mikor történt meg, így a Pp. 99. § /2/ bekezdésében leírt eljárás nem alkalmazható. Kizárja a Pp. 99. § /2/ bekezdés alkalmazhatóságát az a körülmény is, hogy a bírósági küldemény címezésén nem volt egyértelmű, hogy az három különböző személyt jelöl-e, vagy ugyanazon személy három neve került feltüntetésre ("A", "B", "D").

A fentiek értelmében az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Jogi Főosztálya által a bírósági meghagyást tartalmazó küldemény kézbesítésével kapcsolatosan adott tájékoztatás, azaz „a címzett az értesítés ellenére sem jelentkezett az iratok átvételére” nem azonosítható a Pp. 99. § /2/ bekezdése szerinti „nem kereste” jelzéssel.

A kézbesítési vélelem beálltával kapcsolatos kételyeket erősíti az a tény is, hogy a címzettnek közvetlenül piros tértivevényen megküldött valamennyi küldemény a "címzett elköltözött", illetőleg „címzett ismeretlen” jelzéssel érkezett vissza.

A fellebbezésre tekintettel utal az ítéltábla arra, hogy jelen esetben a felperes kára nem szerződéses jogviszonyból ered, hiszen annak alapja az a jogellenes magatartás, hogy a Zalaegerszegi Városi Bíróság a kereseti

kérelmen túlterjeszkedve bocsátotta ki a bírósági meghagyást úgy, hogy annak jogszabályi feltételei sem álltak fenn. Ebből következően tehát felperesnek lehetősége sem volt arra, hogy kártérítési igényét bármiféle szerződéses jogviszony keretében érvényesítse.

Végül utal az ítélet arra, hogy közbenső ítélet meghozatala esetén a károsulti közrehatás mind a jogalap megállapítása, mind pedig ezt követően az összecszerűség vizsgálata körében értékelhető, így önmagában nem kifogásolható az, hogy a közbenső ítélet e körben nem foglalt állást.

A fentiekre tekintettel az ítélet az elsőfokú bíróság közbenő ítéletét annak helyes indokaira tekintettel a Pp. 254. § /3/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2010. évi október hó 19. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Menyhárdné dr. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk.
bíró